

«ՎՈԼՖԵՆԳՐՈՒՊ» ՍՊԸ-ի կողմից ՀՀ Արմավիրի մարզի Ապագայի ավազի և
կոպճազլաքարային խառնուրդի հանքավայրի տարածքում 2024 թվականի
ընթացքում կատարված բնապահպանական մշտադիտարկման արդյունքների
տարեկան հաշվետվություն

ՀՀ Արմավիրի մարզի Ապագայի ավազի կոպճազլաքարային խառնուրդի
հանքավայրի շահագործումն իրականացվում է «ՎՈԼՖԵՆԳՐՈՒՊ» ՍՊԸ-ի կողմից,
որը 08.08.2022թ.-ին ստացել է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ԲՓ-0115-22
փորձաքննության դրական եզրակացությունը: Բացահանքի տարածքի մակերեսը
կազմում է 9.48հա: Հանքավայրի մոտակա բնակավայրերն են Գայ, Հայկաշեն,
Երասխուն, Արտաշար և Ապագա գյուղերը, որոնց հետ հանքավայրը կապված է
գրունտային և սասֆալտապատ ճանապարհներով: Հանքավայրի բացարձակ
բարձրությունները տատանվում են 820-825մ-ի սահմաններում: Կլիման չոր
ցամաքային է: Ձմեռը այս տարածքում, բնութագրվում է չոր, քիչ ձյունոտ և ցուրտ
եղանակներով, հունվարին օդի միջին ջերմաստիճանը 10°C -ից 20°C :

Տարածքում ձևավորված մակերևութային ջրերը հիմնականում ձևավորվում
են անձրաջրերի միջոցով: Հանքավայրի տարածքը հանդիսացել է Արաքս գետի
նախկին ողողիունը՝ բնորոշ գետաբերուկով և ստորին հորիզոնում կավային
ապարներով: Ջրավազանում առկա ջրային ռեսուրսը հիմնականում օգտագործվում
է ոռոգման համար իսկ որոշ դեպքերում ջրի ավելցուկը առկա դրենաժային
համարգով, Մեծամոր գետով վերջին հանգրվան է գտնում Արաքս գետում:

Նշեմ նաև, որ տարածքում 2024թ-ին գործունեությաուն չի իրականացվել,
ուստի հողերի որակի և առկա կենսաբազմազանության վերաբերյալ
մշտադիտարկումների տվյալները թերի են՝ համեմատելու ոչ նպատակահարմար:

Մշտադիտարկումների օբյեկտը	Մշտադիտարկումների վայրը	Ցուցանիշը	Մշտադիտարկումների տեսակը	Հաճախականությունը	Արդյունքը
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 1	Ընդհանուր կախված մասնիկներ (միջին 24 ժամ) (մգ/մ3)	Սարքավորումով չափումներ	ամսական	Հունվար
					Փետրվար
					Մարտ
					Ապրիլ
					Մայիս
					Հունիս
					Հուլիս
					Օգոստոս
					Սեպտեմբեր
					Հոկտեմբեր
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 1	Ընդհանուր կախված մասնիկներ (առավելագույն միասնական 24 ժամվա ընթացքում) (մգ/մ3)	Սարքավորումով չափումներ	ամսական	0.039
					0.039
					0.060
					0.063
					0.072
					0.081
					0.095
					0.105
					0.107
					0.079
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 1	Ընդհանուր կախված մասնիկներ (առավելագույն միասնական 24 ժամվա ընթացքում) (մգ/մ3)	Սարքավորումով չափումներ	ամսական	0.072
					0.050
					0.048
					0.056
					0.080
					0.089
					0.11
					0.127
					0.187
					0.162
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 1	Ընդհանուր կախված մասնիկներ (առավելագույն միասնական 24 ժամվա ընթացքում) (մգ/մ3)	Սարքավորումով չափումներ	ամսական	0.195
					0.156
					0.096

					Դեկտեմբեր	0.068				
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 2	Ընդհանուր կախված մասնիկներ (միջին 24 ժամ) (մգ/մ3)	Սարքավորումով չափումներ	ամսական	Հունվար	0.04				
					Փետրվար	0.059				
					Մարտ	0.058				
					Ապրիլ	0.073				
					Մայիս	0.062				
					Հունիս	0.089				
					Հուլիս	0.1				
					Օգոստոս	0.095				
					Սեպտեմբեր	0.084				
					Հոկտեմբեր	0.088				
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 2	Ընդհանուր կախված մասնիկներ (առավելագույն միանվագ 24 ժամվա ընթացքում) (մգ/մ3)	Սարքավորումով չափումներ	ամսական	Նոյեմբեր	0.06				
					Դեկտեմբեր	0.058				
					Հունվար	0.065				
					Փետրվար	0.053				
					Մարտ	0.055				
					Ապրիլ	0.061				
					Մայիս	0.136				
					Հունիս	0.129				
					Հուլիս	0.156				
					Օգոստոս	0.202				
					Սեպտեմբեր	0.112				
					Հոկտեմբեր	0.09				
										Նոյեմբեր

Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 3	Ընդհանուր կախված մասնիկներ (միջին 24 ժամ) (մգ/մ ³)	Սարքավորումով չափումներ	ամսական	Դեկտեմբեր	0.051
					Հունվար	0.041
					Փետրվար	0.041
					Մարտ	0.056
					Ապրիլ	0.062
					Մայիս	0.089
					Հունիս	0.099
					Հուլիս	0.11
					Օգոստոս	0.093
					Սեպտեմբեր	0.074
					Հոկտեմբեր	0.081
					Նոյեմբեր	0.065
					Դեկտեմբեր	0.062
Մթնոլորտային օդ	Դիտակետ 3	Ընդհանուր կախված մասնիկներ (առավելագույն միանվագ 24 ժամվա բնթացքում) (մգ/մ ³)	Սարքավորումով չափումներ	ամսական	Հունվար	0.055
					Փետրվար	0.052
					Մարտ	0.068
					Ապրիլ	0.069
					Մայիս	0.093
					Հունիս	0.103
					Հուլիս	0.165
					Օգոստոս	0.202
					Սեպտեմբեր	0.116
					Հոկտեմբեր	0.099
					Նոյեմբեր	0.076

Աղմուկ	Դիտակետ 3	Leq (dBA) 24 ժամյա չափում	Սարքավորումով չափումներ	ամենկան	Դեկտենբեր	0,078
					Հունվար	28
					Փետրվար	28
					Մարտ	28
					Ապրիլ	29
					Մայիս	28
					Հունիս	30
					Հուլիս	29
					Օգոստոս	29
					Սեպտեմբեր	27
					Հոկտեմբեր	29
					Նոյեմբեր	28
					Դեկտենբեր	28

ՓՈՐՁԱՐԿՄԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ № 346_2024

Նմուշի նույնականացման համարն ըստ պատվիրատուի՝ Նմուշ 1

Նմուշի նույնականացման համարն ըստ ՓԼ-ի՝ 24Պ981

h.h.	Փորձարկված ցուցանիշի անվանումը	Փորձարկման մեթոդը	Չափման միավորը	Փորձարկման արդյունքը	Չափման անորոշություն*
1.	Կախություն չոր նյութեր	ՀՍ ԻՍՕ 11923-2014	մգ/լ	11.3	-
2.	Գույն	ԳՕՍՏ 31868-2012 Մեթոդ Ա	աստիճան	30	-
3.	Հոտ	ՌԴ 52.24.496-2018	բալ	0	-
4.	pH	ՀՍ ԻՍՕ 10523-2011	-	8.43	-
5.	Կարբոնատային հիմնայնություն	ՀՍ ԻՍՕ 9963-2-2011	մգ/լ	27.0	-
6.	Սուլֆատներ	ՀՍ ԻՍՕ 10304-1-2015	մգ/լ	152.63	-
7.	Քլորիդներ	ՀՍ ԻՍՕ 10304-1-2015	մգ/լ	104.23	-
8.	Նիտրատներ	ՀՍ ԻՍՕ 10304-1-2015	մգ/լ	3.299	-
9.	Բրոմիդներ	ՀՍ ԻՍՕ 10304-1-2015	մգ/լ	1.248	-
10.	Նիտրիտներ	ԳՕՍՏ 33045-2014 Մեթոդ Բ	մգ/լ	0.232	-
11.	Ամոնիում իոն	ԳՕՍՏ 33045-2014 Մեթոդ Ա	մգ/լ	0.490	-
12.	Ընդհանուր անօրգանական ազոտ	Հաշվարկային	մգN/լ	1.197	-
13.	Ֆոսֆատներ (օրթոֆոսֆատներ)	ՌԴ 52.24.382-2019	մգ/լ	0.010	-
14.	Սիլիցիում	ՌԴ 52.24.433-2018	մգ/լ	16.17	-
15.	Էլեկտրահաղորդականություն	ՀՍ ԻՍՕ 7888-2012	մկՍմ/սմ	956	-
16.	Լիթիում	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.0378	-
17.	Բերիլիում	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	<0.0001	-
18.	Բոր	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.552	-
19.	Նատրիում	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	68.055	-
20.	Մագնեզիում	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	49.76	-
21.	Ալյումին	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.0762	-
22.	Ընդհանուր ֆոսֆոր	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.302	-
23.	Կալիում	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	6.988	-
24.	Կալցիում	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	85.66	-

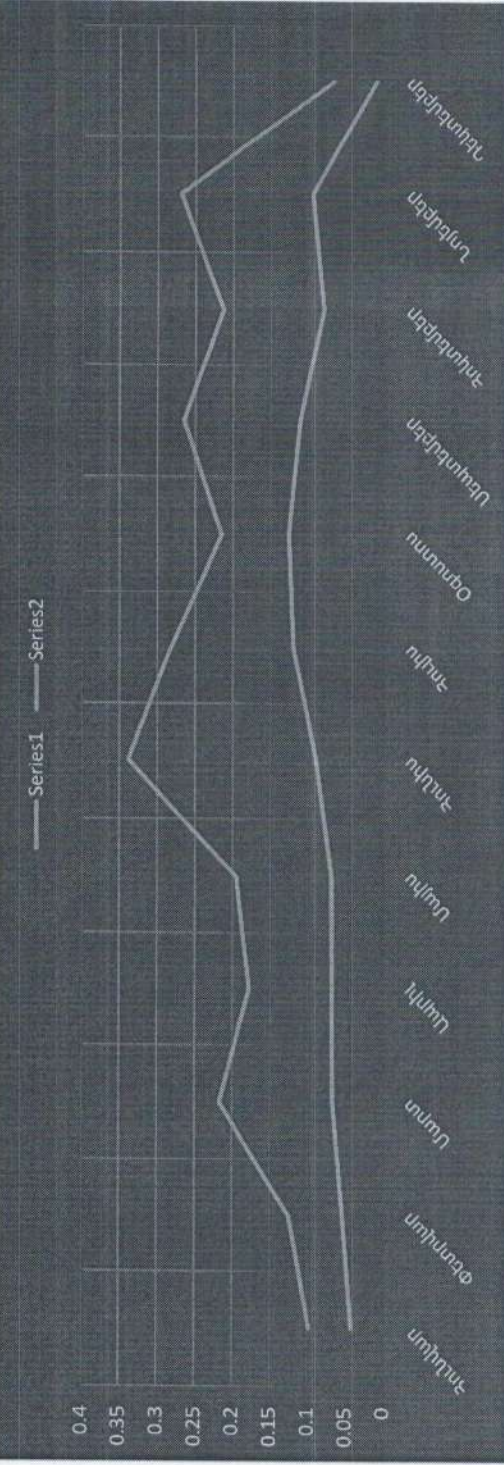
h.h.	Փորձարկված ցուցանիշի անվանումը	Փորձարկման մեթոդը	Չափման միավորը	Փորձարկման արդյունքը	Չափման անորոշություն*
25.	Տիտան	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.00762	-
26.	Վանադիում	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.0157	-
27.	Քրոմ	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.00367	-
28.	Երկաթ	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.448	-
29.	Մանգան	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.0488	-
30.	Կոբալտ	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.000506	-
31.	Նիկել	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.00851	-
32.	Պղինձ	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.00360	-
33.	Ցինկ	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.0295	-
34.	Արսեն	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.0158	-
35.	Սելեն	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.00181	-
36.	Ստրոնցիում	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.478	-
37.	Մոլիբդեն	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.00445	-
38.	Կադմիում	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	<0.0001	-
39.	Անագ	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	<0.001	-
40.	Ծարիր	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.000134	-
41.	Բարիում	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.0814	-
42.	Կապար	ԻՍՕ 17294-2:2023	մգ/լ	0.000596	-
43.	Ֆտորիդներ	ՀՍ ԻՍՕ 10304-1-2015	մգ/լ	0.957	-
44.	Ընդհանուր կոշտություն	Ջրի և կեղտաջրերի փորձարկման ստանդարտ մեթոդ 2340 Բ	մգԷկ/լ	8.429	-
45.	Ընդհանուր և կապված հիմնայնություն	ՀՍ ԻՍՕ 9963-1-2011	մգ/լ	315.0	-

h.h.	Փորձարկված ցուցանիշի անվանումը	Փորձարկման մեթոդը	Չափման միավորը	Փորձարկման արդյունքը	Ընդլայնված անորոշություն*
1.	Հանքայնացում	ՀՍ ԻՍՕ 7888-2012	մգ/լ	621	-
2.	Հիդրոկարբոնատ խոն	ՀՍ ԻՍՕ 9963-1-2011	մգ/լ	329.51	-

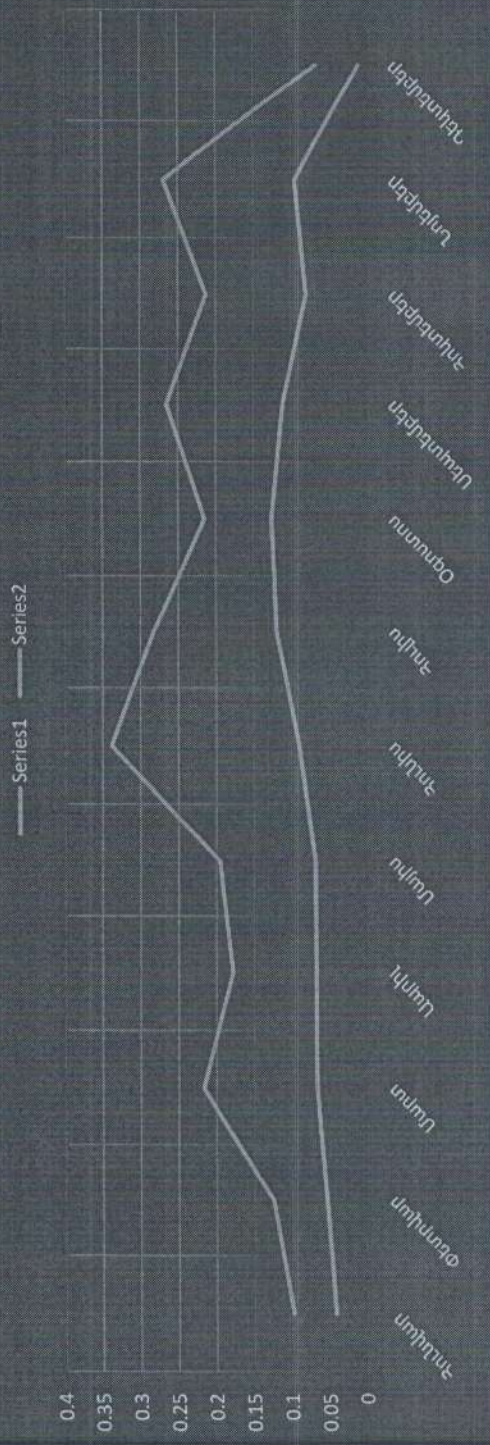

Մակերևութային ջրի նմուշները հետազոտության են ենթարկվել <<Հիդրոօլեկտրոթաքանության և մոնիթորինգի կենտրոն>> ՊՈԱԿ-ի լաբորատորիայում

Դիտակետ 1 Շնդհանուր կախված մասնիկներ առավելագույն միանվագ և 24 ժամվա միջին արդյունքները

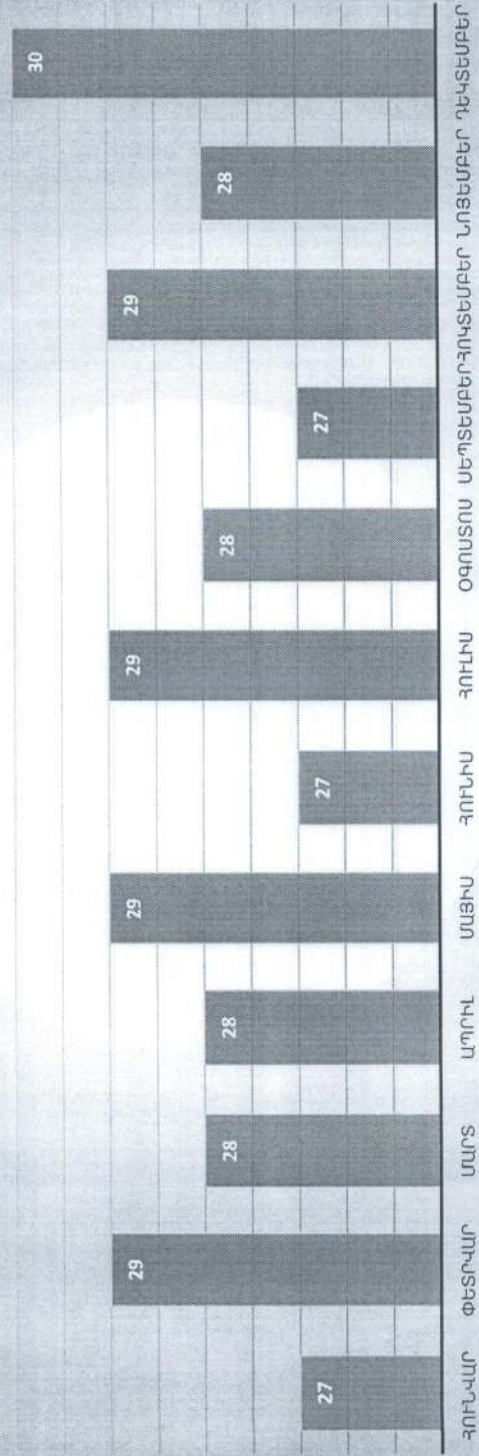
Դիտակետ 3 Ընդհանուր կախված մասնիկներ առաքելագոյն միակագ և 24
 ժամկա միջին արդյունքները

Դիտարկենտ 3 Leq (dBA) 24 ժամյա չափումներ ըստ ամիսների

Տեղեկատվությունը ներկայացրեց
«ՉԿԲԵՆԳՐԱԿ» ՍՊԸ, ԴԶԴԴ՝ 04723184

Ղեկավար Կարեն Մ. Խոսրոսյան (պաշտոնը, անունը, ազգանունը) 07.03.2025թ. (ստորագրությունը, ամսից, ամսաթիվը,

